KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 17 juni 1993 door de Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering "houdende organisatie van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de regeling van de rechtspositie van het personeel", heeft op 6 juli 1993 het volgend advies gegeven :

De Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken dringt er in de adviesaanvraag van 17 juni 1993 op aan dat de Raad van State "zo spoedig mogelijk" advies zou verstrekken "teneinde het ontwerp te kunnen finaliseren in de eerste helft van juli".

Gelet op de omvang van het ontwerp, dat 673 artikelen telt en 240 bladzijden tekst en 80 bladzijden bijlagen omvat, spreekt het vanzelf dat binnen die korte termijn een grondig onderzoek ervan totaal onmogelijk is.

Het summiere onderzoek waartoe de Raad van State zich in de gegeven omstandigheden noodgedwongen moet beperken, kan dan ook niet geacht worden enige waarborg te bieden omtrent de overeenstemming van de ontworpen regeling met de ter zake geldende algemene beginselen (zie infra), noch omtrent de deugdelijkheid naar inhoud en vorm van de voorgelegde teksten.

Onder dat uitdrukkelijke voorbehoud, kunnen met betrekking tot het ontwerp de hiernavolgende - noodzakelijk algemene - opmerkingen worden gemaakt.

*

* *

1.1. Met het ontwerp wordt beoogd het geheel van de regelen die de rechtspositie bepalen van het personeel van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (zie infra 1.2.), samen te brengen in één enkel besluit.

Het omvat drie soorten regelingen :

- bepalingen in verband met de organisatie en de werking van het ministerie (deel II);

- bepalingen betreffende het administratief en geldelijk statuut van de ambtenaren (delen III tot XIII);

- en bepalingen betreffende de rechtspositie van het niet-statutaire personeel (deel XIV).

1.2. Luidens artikel I 1 van het ontwerp is de ontworpen regeling niet alleen van toepassing op het personeel van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (1°), maar ook op het niet-wetenschappelijk personeel van de Vlaamse wetenschappelijke instellingen "in zover in ... (het ontworpen) besluit bepaald" (2°) en op het tot het ministerie behorend personeel dat aan de kabinetten van de leden van de Vlaamse Regering verbonden is (3°).

1.2.1. Wat de toepasselijkheid van de ontworpen regeling op het in artikel I 1, 2°, bedoelde niet-wetenschappelijk personeel van de Vlaamse wetenschappelijke instellingen betreft, is het ontwerp evenwel verre van eenduidig.

Uit de bepalingen van artikel XV 5 in verband met deel V, titel 1, van het ontwerp blijkt immers te moeten worden afgeleid dat het ontworpen besluit slechts toepasselijk zal zijn op het bedoelde niet-wetenschappelijk personeel nadat het - naar mag worden aangenomen met een afzonderlijk besluit - op dat personeel "van toepassing verklaard wordt".

Anderzijds bevat het ontwerp evenwel een aantal bepalingen betreffende het personeel van de "diensten van de Vlaamse Gemeenschap" - welke diensten, overeenkomstig artikel I 2, 2°, van het ontwerp, "het ministerie en de Vlaamse wetenschappelijke instellingen" omvatten - waarvan de inwerkingtreding niet uitdrukkelijk wordt uitgesteld totdat het ontworpen besluit van toepassing verklaard wordt op het niet-wetenschappelijk personeel van de Vlaamse wetenschappelijke instellingen. De vraag rijst derhalve of die bepalingen, bij de inwerkingtreding van het ontworpen besluit, al dan niet toepassing zullen vinden op het bedoelde niet-wetenschappelijk personeel en onder meer :

- of de Vlaamse wetenschappelijke instellingen samen met het ministerie al dan niet als een administratieve eenheid moeten worden beschouwd voor de bevorderingen via examen of bekwaamheidsproef voor verhoging in graad en voor de bevorderingen in rang A 2 (artikel I 3, § 1, 1°, van het ontwerp);

- of het college van secretarissen-generaal al dan niet optreedt als directieraad voor het ministerie en de

wetenschappelijke instellingen samen (artikel II 6, § 1, 1°);

- en of de leden van het niet-wetenschappelijk personeel van de wetenschappelijke instellingen al dan niet mogen deelnemen aan de vergelijkende examens voor overgang naar een ander niveau bedoeld in artikel VIII 53, 1°, a) en b), en 2°, van het ontwerp.

Het ontwerp dient omtrent die vragen duidelijkheid te scheppen.

1.2.2. Het is evenmin duidelijk wat wordt bedoeld met de bepaling van artikel I 1, 3°, welke het ontworpen besluit uitdrukkelijk van toepassing verklaart op "het tot het ministerie behorend personeel dat aan de kabinetten van de leden van de Vlaamse regering verbonden is".

Aangezien de betrokkenen, per hypothese, lid zijn van het personeel van het ministerie, is de ontworpen regeling immers uiteraard op hen van toepassing. Het is overigens met toepassing van de artikelen XI 64 en 65 van het ontworpen besluit dat zij verlof zullen kunnen krijgen om een ambt in een ministerieel kabinet uit te oefenen.

Mocht bedoeld zijn bepaalde artikelen van het ontwerp toepasselijk te verklaren op de aanwijzing voor een ambt bij een ministerieel kabinet of op de beëindiging van die aanwijzing - wat weinig waarschijnlijk is, gelet op de

specifieke aard van dergelijke aanwijzingen (1) -, dan dient zulks te worden gepreciseerd.

Is dat niet de bedoeling, dan dient de bepaling van artikel I 1, 3°, te worden geschrapt.

2.1. De Regeringen van de Gemeenschappen en de Gewesten ontlenen de bevoegdheid om de rechtspositie van hun personeel te regelen aan artikel 87, §§ 3 en 4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd door de bijzondere wet van 8 augustus 1988.

Die bepalingen luiden als volgt :

> "§ 3. Onverminderd § 4, stellen de Gemeenschappen en de Gewesten de regeling vast die betrekking heeft op het administratief en geldelijk statuut van hun vast, tijdelijk en hulppersoneel, met uitzondering van de pensioenregeling. Inzake de pensioenregeling is hun personeel onderworpen aan de wettelijke en statutaire regelen die van toepassing zijn op het vast, tijdelijk en hulppersoneel van het Rijk.
>
> § 4. Een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, genomen na advies van de Executieven, wijst die algemene principes van het administratief en

---

(1) De leden van de ministeriële kabinetten zijn persoonlijke medewerkers van de ministers, die wegens het vertrouwen dat de minister in hen stelt worden aangewezen en die geacht worden een eigen juridisch statuut te hebben dat onder meer meebrengt dat hun aanwijzing kan worden beëindigd zonder dat hun een fout wordt ten laste gelegd (R.v.S., arrest Smekens, nr. 26.620, van 6 juni 1986).

> geldelijk statuut van het Rijkspersoneel aan, welke van rechtswege van toepassing zullen zijn op het personeel van de Gemeenschappen en de Gewesten, evenals op het personeel van de publiekrechtelijke rechtspersonen die afhangen van de Gemeenschappen en de Gewesten, met uitzondering van het personeel bedoeld in artikel 17 van de Grondwet".

Die twee paragrafen werden in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 opgenomen door respectievelijk de paragrafen 2 en 3 van artikel 12 van de bijzondere wet van 8 augustus 1988. Luidens artikel 18, § 3, van deze laatste wet treedt haar artikel 12, § 2 (dit is de bepaling die artikel 87, § 3, wijzigt) in werking "op dezelfde dag als het koninklijk besluit bedoeld in artikel 12, § 3", met andere woorden op dezelfde datum als het in artikel 87, § 4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 (1) bedoelde koninklijk besluit waarbij de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van het rijkspersoneel worden aangewezen die van rechtswege toepasselijk zullen zijn op het personeel van de Gemeenschappen en de Gewesten en op het personeel van de openbare instellingen die ervan afhangen.

2.2.1. De bedoelde algemene beginselen werden aangewezen in het koninklijk besluit van 22 november 1991 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn

---

(1) De bepaling van artikel 12, § 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1988 (dit is de bepaling die artikel 87, § 4, heeft ingevoegd in de bijzondere wet van 8 augustus 1980) is in werking getreden de tiende dag na die van haar bekendmaking, dit is op 23 augustus 1988.

op het personeel van de Executieven en van de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen, welk besluit luidens zijn artikel 72 in werking is getreden de dag waarop het in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt, dit is op 24 december 1991.

2.2.2. Artikel 65 van het voornoemde koninklijk besluit van 22 november 1991 luidt als volgt :

> "Onverminderd artikel 72 blijven de statutaire bepalingen die van kracht zijn op de datum van bekendmaking van dit besluit gelden zolang ze niet gewijzigd, afgeschaft of vervangen zijn door de bevoegde Executieve".

Met de woorden "onverminderd artikel 72" wordt in die overgangsbepaling blijkbaar bedoeld dat de op 24 december 1991 "van kracht zijnde statutaire bepalingen" weliswaar blijven gelden, maar dan rekening houdend met de impliciete wijzigingen welke erin zijn aangebracht door het meervermelde koninklijk besluit van 22 november 1991 - wat logisch is, vermits artikel 87, § 4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bepaalt dat de in dat koninklijk besluit aangewezen principes "van rechtswege van toepassing zullen zijn" op het personeel van de Gemeenschappen en de Gewesten.

Die bedoeling blijkt onder meer ook uit de verwijzing, in het verslag aan de Koning bij het koninklijk besluit van 22 november 1991 (Belgisch Staatsblad van 24 december 1991, p. 29.403, punt 43, tweede lid), naar de "lijst van algemene principes" opgenomen in de bijlage bij het protocol nr. 60 dat op 19 april 1991 onderhandeld werd

in het gemeenschappelijk comité voor alle overheidsdiensten (Belgisch Staatsblad van 13 juli 1991, p. 15.724 en volgende); in punt 11 van de voornoemde lijst van algemene principes wordt met name gesteld wat volgt :

> "De bekendmaking van het koninklijk besluit (dat de meergenoemde algemene principes vaststelt) zal geen juridisch vacuüm teweegbrengen. Het in functie van de algemene principes aangepaste statuut zal helemaal van toepassing blijven ...".

De precisering dat de op 24 december 1991 van kracht zijnde bepalingen van het statuut van het rijkspersoneel van toepassing blijven op het personeel van de diensten van de Gemeenschappen en de Gewesten, niet in hun ongewijzigde redactie, maar zoals ze impliciet werden gewijzigd door het koninklijk besluit van 22 november 1991, werd wellicht nodig geacht omdat de Regering bij het vaststellen van dat koninklijk besluit van 22 november 1991 niet is ingegaan op de opmerking van de afdeling wetgeving van de Raad van State luidens welke het "gelet op de formulering van ... artikel (87, § 4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980) ... noodzakelijk (is) dat die algemene principes die toepasselijk zijn op het rijkspersoneel, bestaan en op dat personeel toepasselijk zijn voordat ze eveneens van toepassing worden verklaard op het personeel van de Gemeenschappen en de Gewesten ..." (Belgisch Staatsblad van 24 december 1991, p. 29.405).

2.3. Uit de combinatie van de hiervoren vermelde bepalingen volgt dus dat de Gemeenschaps- en Gewestregeringen sedert 24 december 1991 bevoegd zijn om, binnen de

grenzen van de bij het koninklijk besluit van 22 november 1991 aangewezen algemene principes (zie infra 4), het statuut van hun personeel vast te stellen en dat in afwachting daarvan de door de federale overheid vastgestelde statuutbepalingen van toepassing blijven, met dien verstande dat rekening dient te worden gehouden met de wijzigingen welke daarin impliciet werden aangebracht door het voornoemde algemene principes-besluit.

3. Bij het vaststellen van de rechtspositieregeling van hun personeel dienen de Gemeenschaps- en Gewestregeringen niet alleen rekening te houden met het meergenoemde algemene principes-besluit van 22 november 1991, maar bovendien ook met de overige bepalingen van artikel 87, §§ 2 en 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 die betrekking hebben op de rechtspositie van het personeel (1), en met de andere door of krachtens de Grondwet vastgestelde bevoegdheidsverdelende regels.

Op dat vlak geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

---

(1) Bedoeld worden inzonderheid de bepalingen van artikel 87, § 2, luidens welke "dit personeel wordt aangeworven door bemiddeling van het Vast Secretariaat voor werving van het Rijkspersoneel" en het "de eed af(legt) overeenkomstig de wettelijke bepalingen" en de bepalingen van artikel 87, § 3, luidens welke "inzake de pensioenregeling ... (het bedoelde) personeel onderworpen (is) aan de wettelijke en statutaire regelen die van toepassing zijn op het vast, tijdelijk en hulppersoneel van het Rijk".

3.1.1. Luidens artikel VI 24, § 2, van het ontwerp wordt "de persoon met een handicap (niet : de ambtenaar) die in aanmerking komt voor een betrekking van niveau D of E vrijgesteld van het vergelijkend aanwervingsexamen".

Artikel VI 26 voorziet bovendien, voor het geval dat het in artikel VI 25 bedoelde contingent niet bereikt is, in een speciale aanwervingsprocedure voor personen met een handicap, waarbij de bemiddeling van het Vast Wervings-secretariaat eveneens wordt uitgesloten.

Die bepalingen zijn strijdig met het voorschrift van artikel 87, § 2, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, dat voor iedere aanwerving de bemiddeling van het Vast Wervingssecretariaat oplegt.

3.1.2. Dezelfde opmerking geldt voor artikel VIII 87 van het ontwerp dat in een speciale aanwervingsprocedure voorziet voor de betrekkingen van directeur-generaal of directeur in het departement Onderwijs.

3.2. Luidens artikel 1, § 4, van het koninklijk besluit tot bepaling van de algemene principes, wordt de hoedanig-heid van ambtenaar bekrachtigd door de eed die wordt afgelegd in de termen bepaald bij artikel 2 van het decreet van 20 juli 1831. Het gaat, althans voor het personeel van de diensten van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen, om een bevestiging van artikel 87, § 2, tweede volzin, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 :

> "Het (personeel) legt de eed af overeenkomstig de wettelijke bepalingen, in handen van de overheid die de Executieve daartoe aanwijst".

Artikel 127 van de Grondwet bepaalt dat geen eed kan worden opgelegd dan krachtens een wet en dat de wetgever de eedformule dient vast te stellen. De term "wet" in artikel 127 van de Grondwet moet worden gelezen als wetgevende handeling van de wetgever bedoeld in artikel 26 van de Grondwet.

Die eedformule is vastgesteld door artikel 2 van het decreet van 20 juli 1831 "concernant le serment à la mise en vigueur de la monarchie constitutionnelle représentative" en luidt als volgt :

> "Ik zweer getrouwheid aan de Koning, gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan de wetten van het Belgisch volk".

De bepaling van artikel VII 31 van het ontwerp waarbij aan die eedformule de woorden "en aan de decreten van de Vlaamse Gemeenschap" worden toegevoegd, is strijdig met het hiervoren aangehaalde voorschrift van artikel 87, § 2, van de bijzondere wet. Overigens kan ter zake worden opgemerkt dat in de uitdrukking "de wetten van het Belgisch volk" de term "wet" in zijn materiële betekenis moet worden verstaan en dus onder meer ook de decreten van de Vlaamse Gemeenschap omvat.

3.3. De in artikel XIII 139 van het ontwerp opgenomen regeling in verband met de berekening van het rust- en overlevingspensioen van de huisbewaarders, is in strijd met artikel 87, § 3, van de bijzondere wet, dat de pensioenregeling voor de ambtenaren van de Gemeenschappen en Gewesten immers heeft voorbehouden voor de federale wetgever.

3.4. Artikel IV 15 van het ontwerp strekt ertoe, wat het personeel van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap betreft, het koninklijk besluit nr. 46 van 10 juni 1982 betreffende de cumulaties van beroepsactiviteiten in sommige openbare diensten op te heffen.

Een dergelijk koninklijk besluit, dat is vastgesteld op grond van een bijzondere-machtenwet, heeft de waarde van een wet en kan derhalve niet bij besluit van een executief orgaan worden opgeheven. De Vlaamse Regering is derhalve niet bevoegd om artikel IV 15 vast te stellen.

Overigens moet erop worden gewezen dat ook de decreetgever de bedoelde regeling niet ongedaan kan maken, omdat het om een federale fiscale regeling gaat. Dit blijkt inzonderheid uit de tekst zelf van het bedoelde besluit, zoals het is gewijzigd bij de wet van 28 december 1983 houdende fiscale en begrotingsbepalingen. Luidens artikel 4, § 1, is het personeelslid "dat wegens een van rechtswege of krachtens een machtiging uitgeoefende cumulatieactiviteit, bedrijfsinkomsten als bedoeld in artikel 20 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen geniet, ... aan de Schatkist verschuldigd, buiten de inkomstenbelasting, het gedeelte van het netto jaarinkomen uit die activiteit, dat tien percent van de bruto maximumwedde van secretaris-generaal van een ministerie overschrijdt". Indien het om een andere cumulatieactiviteit gaat is het totale bruto jaarinkomen, verminderd met een aantal lasten, verschuldigd (artikel 4, § 2). Deze sommen worden vrijgesteld van de personenbelasting (artikel 4, § 3). Luidens artikel 5 is "titel VII van het Wetboek van de inkomstenbelastingen ... van toepassing op de vestiging en op de invordering van de in artikel 4 bedoelde aanslagen alsmede op de voorzieningen

.../...

in verband daarmee" (onder meer bezwaarprocedure bij de directeur der belastingen en strafbepalingen).

Ook in de adviezen van de Raad van State is gewezen op het fiscaal karakter van de regeling (1).

---

(1) Zie inzonderheid :

- het advies van 1 december 1982 over een ontwerp van koninklijk besluit nr. 142 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 46 van 10 juni 1982 betreffende de cumulaties van beroepsactiviteiten in sommige openbare diensten (Belgisch Staatsblad van 13 januari 1983, p. 483-488) :

  "Uit de hiervoren gedane ontleding van de bepalingen, vervat in artikel 5 van het ontwerp, blijkt ontegensprekelijk dat de beoogde regeling zich integraal beweegt op het fiscale gebied dat krachtens artikel 110, § 1, eerste lid, van de Grondwet uitsluitend bij de wet kan worden geregeld";

- het advies L. 15.306/2 van 30 maart 1983, geciteerd in het advies van 12 oktober 1983 over een ontwerp van wet houdende fiscale en begrotingsbepalingen (Parl. St., Kamer, 1983-84, nr. 758/1, p. 29-31) :

  "De bepalingen van het koninklijk besluit nr. 46 zoals die door de ontworpen wet zullen worden gewijzigd, zijn van tweeërlei aard : de ene beogen de administratieve procedure voor het verlenen van de machtiging tot het cumuleren van activiteiten te regelen; de andere hebben ten doel te voorzien in de inning door de belastingsadministratie van het gedeelte van de inkomsten dat boven het toegestane maximum ligt en van alle voordelen, verkregen uit activiteiten waarvoor geen machtiging is verleend.

  In zijn advies van 1 december 1982 over het koninklijk besluit nr. 142 ... heeft de Raad van State, afdeling wetgeving, gesteld dat die laatste bepalingen "zich integraal bewegen op het fiscale gebied dat krachtens artikel 110, § 1, eerste lid, van de Grondwet uitsluitend bij de wet kan worden geregeld"".

3.5. Ook met betrekking tot de in titel 7 van deel XI (artikelen XI 43 tot 63) opgenomen regeling inzake het verlof voor loopbaanonderbreking, moet voorbehoud worden gemaakt wat de bevoegdheid van de Vlaamse Regering betreft, meer bepaald in de mate dat de ontworpen regeling voorziet in de toekenning ten laste van de (federale) Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening van de uitkeringen bedoeld in het koninklijk besluit van 28 februari 1991 betreffende de onderbreking van de beroepsloopbaan in de besturen en andere diensten van de ministeries.

Dat koninklijk besluit werd vastgesteld op grond van de in hoofdstuk IV, afdeling 5, van de herstelwet van 22 februari 1985 houdende sociale bepalingen opgenomen regeling van de beroepsloopbaanonderbreking. Uit de parlementaire voorbereiding van die bepalingen blijkt dat ze bedoeld waren om bij te dragen tot een herverdeling van de beschikbare arbeid (1). Het gaat bijgevolg om een zaak van tewerkstelling waarvoor de federale overheid bevoegd is gebleven.

---

(1) Parl. St., Senaat, 1984-85, nr. 757/1, p. 36. In de Senaatscommissie voor de sociale aangelegenheden verklaarde de bevoegde minister : "De onderbreking van een beroepsloopbaan om een aantal persoonlijke redenen, bijvoorbeeld het ouderschapsverlof, is op zichzelf niet origineel : nieuw is dat die mogelijkheid wordt ingevoerd met het oog op de verdeling van de arbeid" (Parl. St., Senaat, 1984-85, nr. 757-2/7°, p. 131).

4. Wat de overeenstemming met het voornoemde algemene principes-besluit van 22 november 1991 betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

4.1. Luidens artikel I 6 van het ontwerp wordt elke wijziging of aanvulling van het ontworpen besluit onderworpen aan het voorafgaand advies van het college van secretarissen-generaal. Uit artikel II 6, § 1, 1° en 2°, blijkt dat het college van secretarissen-generaal fungeert als directieraad voor de diensten van de Vlaamse Regering, dit is voor het gehele ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en voor de Vlaamse wetenschappelijke instellingen samen, doch dat er daarnaast per departement van het ministerie nog een departementale directieraad wordt opgericht.

In de mate dat uit artikel I 6 van het ontwerp zou volgen dat aanvullende uitvoeringsmaatregelen die specifiek zijn voor bepaalde departementen, alleen voor advies zouden worden voorgelegd aan het college van secretarissen-generaal en niet aan de betrokken departementale directieraad, is die bepaling niet verenigbaar met artikel 26, tweede lid, tweede streepje, van het algemene principes-besluit : luidens die bepaling moet de directieraad immers worden geraadpleegd voor de uitvoeringsmaatregelen van het statuut die specifiek zijn voor de diensten waarover hij zijn bevoegdheid uitoefent.

4.2. Artikel II 9 van het ontwerp richt bij het ministerie een raad van beroep op die bestaat uit drie kamers, die respectievelijk kennis nemen van beroepen tegen

beslissingen inzake tucht of schorsing in het belang van de dienst (eerste kamer), van beroepen tegen een voorstel tot negatieve evaluatie van de stage of tegen een evaluatie "onvoldoende" (tweede kamer) en van beroepen tegen beslissingen tot weigering van verlof (derde kamer).

4.2.1. Uit artikel II 10 volgt dat ieder van die kamers is samengesteld uit een door de Vlaamse Regering benoemde voorzitter-magistraat en uit assessoren aangewezen voor de ene helft door de representatieve vakorganisatie van het personeel en voor de andere helft door de overheid.

Alleen wat de eerste kamer betreft, kan die samenstelling geacht worden overeen te stemmen met de voorschriften van het algemene principes-besluit : uit de artikelen 36, § 1, en 40, § 2, van dat besluit blijkt inderdaad dat tegen tuchtmaatregelen en tegen beslissingen inzake schorsing in het belang van de dienst beroep moet kunnen worden ingesteld bij een raad van beroep die wordt voorgezeten door een magistraat en die voor het overige paritair is samengesteld uit bijzitters aangewezen door de overheid en door de representatieve vakorganisaties van het personeel.

Wat de samenstelling betreft van de tweede en de derde kamer van de raad van beroep, welke kamers kennis zullen nemen van betwistingen inzake evaluatie en verlof, stemt de ontworpen regeling evenwel niet overeen met het algemene principes-besluit : luidens de artikelen 16, § 1, 25, 8°, en 46 van dat besluit moeten de bedoelde betwistingen immers aanhangig worden gemaakt bij een commissie die is "samengesteld uit leden aangewezen voor de ene helft door

de bevoegde overheid en voor de andere helft door de representatieve vakorganisaties van het personeel".

In de mate dat het ontwerp, ook wat de tweede en de derde kamer van de raad van beroep betreft, voorziet in de aanwijzing door de Vlaamse Regering van een stemgerechtigde voorzitter van die kamers, beantwoordt het derhalve niet aan het principe van de paritaire samenstelling opgelegd door de hiervoren genoemde artikelen van het koninklijk besluit van 22 november 1991.

4.2.2. In de mate dat artikel II 9, derde lid, van het ontwerp alleen voorziet in de mogelijkheid om beroep in te stellen tegen de evaluatie "onvoldoende" - en niet tegen andere evaluaties -, is het strijdig met artikel 25, 8°, van het algemene principes-besluit welke bepaling voor de ambtenaar een recht van beroep opent "indien hij niet kan instemmen met de hem medegedeelde evaluatie, wat inhoud en vorm betreft" of "indien ... (hij) ermee niet kan instemmen dat hij niet de meest positieve waardering heeft gekregen ... (en) ... een vormgebrek kan inroepen" (artikel 25, 7° juncto 8°) (zie ook infra 4.12. in verband met artikel VIII 10 van het ontwerp).

4.3. Luidens artikel II 17, tweede lid, kan de verzoeker (voor de raad van beroep) "éénmaal één lid van de overheidslijst en één lid van de lijsten voorgelegd door de vakorganisaties, vermeld in artikel II 10, 2° en 3°, wraken".

Die bepaling is, althans wat de eerste kamer van de raad van beroep betreft, niet verenigbaar met artikel 36,

§ 2, van het algemene principes-besluit, luidens hetwelk immers "de eiser ... het recht (heeft) de bijzitters te wraken". In het verslag aan de Koning dat voorafgaat aan het koninklijk besluit van 22 november 1991 wordt met betrekking tot die bepaling uitdrukkelijk gesteld dat de aangeklaagde ambtenaar "al de bijzitters (zal) kunnen wraken" (Belgisch Staatsblad van 24 december 1991, p. 29.401).

4.4. De in artikel 1, § 3, 1°, van het algemene principes-besluit opgelegde nationaliteitsvereiste wordt in artikel VI 1 van het ontwerp slechts overgenomen wat de ambten betreft "waarvoor in de functiebeschrijving en het profiel bepaald wordt dat zij een rechtstreekse of onrechtstreekse deelneming aan de uitoefening van het openbaar gezag inhouden of die werkzaamheden omvatten strekkende tot bescherming van de algemene belangen van de Vlaamse Gemeenschap" (paragraaf 2 van artikel VI 1).

Met die regeling hebben de stellers van het ontwerp zich blijkbaar willen conformeren aan de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen luidens welke de bepalingen van artikel 48 van het EEG-Verdrag inzake het vrij verkeer van werknemers binnen de Gemeenschap (en derhalve het verbod om voorwaarden inzake nationaliteit op te leggen voor de toegang tot openbare ambten) onverkort gelden voor betrekkingen die geen deelneming aan de uitoefening van openbaar gezag inhouden en die geen werkzaamheden omvatten strekkende tot bescherming van de algemene belangen van de Staat of van andere openbare lichamen - en derhalve bij de betrokken functionaris geen bijzondere band

van solidariteit ten opzichte van de Staat veronderstellen en geen wederkerigheid van rechten en plichten die de grondslag vormen van de nationaliteitsverhouding (1).

Gelet op de primauteit van het Europees Gemeenschapsrecht (2), kan worden aangenomen dat het ontwerp, wat de laatstbedoelde betrekkingen betreft, niet de in artikel 6 van de Grondwet en artikel 1, § 3, 1°, van het algemene principes-besluit bedoelde nationaliteitsvoorwaarden oplegt voor de onderdanen van andere Lid-Staten van de Europese Gemeenschap.

In de mate echter dat artikel VI 1, § 1, van het ontwerp toegang tot de bedoelde openbare ambten verleent aan vreemdelingen niet-onderdanen van een Lid-Staat van de EEG, is het in strijd zowel met artikel 6 van de Grondwet als met artikel 1, § 3, 1°, van het algemene principes-besluit.

4.5. Luidens artikel VI 2, 1°, van het ontwerp kan een ambtenaar enkel worden aangeworven als hij de leeftijdsgrens

---

(1) Hof van Justitie, 17 december 1980 (Commissie tegen Koninkrijk België, 149/79) Jur., 1980, p. 3881 en volgende; Hof van Justitie, 26 mei 1982 (Commissie tegen Koninkrijk België, 149/79), Jur., 1982, p. 1845 en volgende; Hof van Justitie, 3 juli 1986 (Lawrie-Blum tegen Land Baden-Württemberg, 66/85), Jur., 1986, p. 2121 en volgende.

(2) Hof van Justitie, 9 maart 1978 (Administratie van de Staatsfinanciën tegen N.V. Simmenthal, 106/77), Jur., 1978, p. 629 en volgende; Cass., 27 mei 1971, J.T., 1971, p. 460 en volgende.

van 50 jaar niet bereikt heeft "bij het afsluiten van de inschrijvingen voor het examen".

In artikel 11, § 1, 1°, van het algemene principesbesluit wordt enkel gesteld dat de gegadigde de leeftijd van vijftig jaar niet mag hebben bereikt. Volgens die tekst gaat het om een aanwervingsvoorwaarde waaraan dus in beginsel moet zijn voldaan op het ogenblik van de benoeming.

Volgens de toelichting verstrekt in het verslag aan de Koning (1), bevestigt artikel 11, § 1, echter de van kracht zijnde wervingsvoorwaarden in het algemeen bestuur. Luidens artikel 16, § 1, eerste lid, 5°, van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 kan niemand tot rijksambtenaar worden benoemd indien hij "op de overeenkomstig artikel 17bis bepaalde datum" de leeftijd van vijftig jaar heeft bereikt. Volgens artikel 17bis stelt de Vaste Wervingssecretaris bij het organiseren van een vergelijkend wervingsexamen de datum vast waarop de gegadigden moeten voldoen (onder meer) aan de vereiste inzake leeftijd.

Deze datum is niet noodzakelijk de datum waarop de inschrijvingen voor het examen worden afgesloten, zodat het voorschrift van artikel VI 2, 1°, van het ontwerp ter zake niet strookt met het koninklijk besluit van 22 november 1991.

Artikel VI 6, § 1, derde lid, van het ontwerp verleent overigens aan de Vaste Wervingssecretaris de

---

(1) Belgisch Staatsblad van 24 december 1991, p. 29.399.

bevoegdheid om de datum te bepalen waarop de gegadigden moeten voldoen aan onder meer het vereiste inzake leeftijd.

Zoals blijkt uit het verslag aan de Koning (1) kan die laatste bepaling worden geacht in overeenstemming te zijn met het algemene principes-besluit.

In artikel VI 2, 1°, dienen derhalve de woorden "op de datum van het afsluiten van de inschrijvingen voor het examen" te worden geschrapt.

4.6. Luidens artikel 12, eerste lid, van het algemene principes-besluit worden de modaliteiten van de vergelijkende wervingsexamens en de samenstelling van de examencommissies bepaald door de Vaste Wervingssecretaris.

4.6.1. De bepalingen van artikel VI 6, § 1, eerste en tweede lid, van het ontwerp die, enerzijds, aan de Vaste Wervingssecretaris de verplichting opleggen om bij de bepaling van de modaliteiten van de vergelijkende wervingsexamens "overleg (te plegen) met de leidend ambtenaar van de administratie Ambtenarenzaken" en, anderzijds, een beperkende omschrijving geven van wat onder "modaliteiten" moet worden verstaan, zijn niet verenigbaar met het hiervoren

---

(1) Ibidem, p. 29.400 : "Het komt er eveneens op aan hiermee het volgende te regelen : ...
b) de mogelijkheid voor het V.W.S. de datum waarop de voorwaarden met betrekking tot de leeftijd en de diploma's en studiegetuigschriften moeten zijn vervuld, en, in voorkomend geval, de bijzondere voorwaarden van beroepsgeschiktheid vast te stellen".

aangehaalde voorschrift van artikel 12, eerste lid, van het algemene principes-besluit.

4.6.2. Met dat voorschrift van artikel 12, eerste lid, is evenmin bestaanbaar, de bepaling van artikel VI 6, § 2, tweede lid, van het ontwerp luidens welke "van deze examencommissie ... bevoegde of betrokken of gespecialiseerde ambtenaren van het ministerie deel uit(maken) a rato van de helft".

4.7. De afwijking van het diplomavereiste waarin artikel VI 7, § 2, van het ontwerp voorziet voor de aanwerving in de rangen A 2, A 3 en A 4 van ambtenaren van het ministerie van de onmiddellijk lagere rang, kan niet in overeenstemming worden geacht met artikel 11, § 1, 2°, van het algemene principes-besluit.

4.8. De bepalingen van artikel VI 10, eerste, tweede en vijfde lid, waarbij respectievelijk de onderscheiden modaliteiten van de vergelijkende wervingsexamens worden bepaald, aan de leidend ambtenaar van de administratie Ambtenarenzaken bevoegdheden worden toegekend om de examens aan te vullen of geheel of gedeeltelijk te vervangen door psychotechnische proeven of praktische oefeningen en wordt bepaald dat een mondeling examengedeelte wordt afgenomen in aanwezigheid van ten minste twee bijzitters, zijn strijdig met het bepaalde in artikel 12, eerste lid, van het algemene principes-besluit waarbij het vaststellen van de modaliteiten van die examens en van de samenstelling van de

examencommissies aan de Vaste Wervingssecretaris wordt opgedragen.

4.9. Onder meer in artikel VI 36 van het ontwerp worden bijzondere wervingsvoorwaarden vastgesteld, aangepast aan de specifieke aard van de ambten.

Overeenkomstig artikel 13 van het algemene principes-besluit kunnen dergelijke voorwaarden slechts worden bepaald "na overleg met de Vaste Wervingssecretaris".

Volgens de aan de Raad van State verstrekte inlichtingen, heeft dat overleg in casu plaatsgehad.

Van het vervullen van die formaliteit zou in de aanhef van het ontworpen besluit blijk moeten worden gegeven.

4.10. Luidens artikel VII 25 kan de stagiair die een zware fout begaat, na een summiere procedure, zonder opzegging worden afgedankt.

Artikel 16, § 2, van het algemene principes-besluit voorziet alleen in de mogelijkheid om een stagiair die niet voldoet, af te danken met "een opzeggingstermijn van drie maanden".

Artikel 39 van het algemene principes-besluit bepaalt anderzijds dat de principes inzake de tuchtregeling mede gelden voor de stagiairs.

Uit die twee bepalingen blijkt te moeten worden afgeleid dat een stagiair die een zware fout begaat alleen uit de dienst kan worden verwijderd door het opleggen van de tuchtstraf van de afzetting (artikel 31, § 1, 7°, van het algemene principes-besluit) en dat daarbij de tuchtprocedure moet worden nageleefd.

De in artikel VII 25 opgenomen regeling is derhalve niet bestaanbaar met het algemene principes-besluit.

4.11. De bepaling van artikel VIII 4, eerste lid, 2°, van het ontwerp luidens welke voor de toegang tot niveau B een diploma vereist is van hoger onderwijs van het korte type "of daarmee gelijkgesteld onderwijs", stemt niet overeen met het voorschrift van artikel 19, eerste lid, 2°, van het algemene principes-besluit waarin alleen sprake is van "een diploma van het hoger onderwijs van het korte type".

4.12. Luidens artikel VIII 10, § 2, eerste lid, omvat het beschrijvend evaluatieverslag geen samenvattende waardering of einduitspraak over de geëvalueerde, behalve indien de evaluatoren oordelen dat hij de vermelding "onvoldoende" verdient.

Die bepaling is in strijd met het algemene principes-besluit, meer bepaald met artikel 25, 7° en 10°. Er moeten immers waarderingen zijn en voor de meest positieve waarderingen moeten quota worden bepaald (zie ook hiervoren 4.2.2.).

4.13. Uit artikel XV 5 blijkt dat de eerste evaluatie dient te gebeuren voor de periode 1 januari 1995 tot 31 december 1995, dit wil zeggen pas vanaf januari 1996.

Dit is in strijd met artikel 25 van het koninklijk besluit tot bepaling van de algemene principes. Dat artikel is immers in werking getreden op 24 december 1991 en met de uitvoering ervan mag niet worden getalmd zonder aanneembare reden, welke in casu niet blijkt voorhanden te zijn.

4.14. Wat de in artikel VIII 28 en 29 opgenomen regeling inzake het beroep tegen de evaluatie betreft, wordt verwezen naar de opmerkingen 4.2.2. en 4.12. hiervoren.

4.15. Artikel VIII 83 voorziet in de mogelijkheid om onder meer aan de secretarissen-generaal een zogenaamde managementstoelage toe te kennen van maximaal 20 pct. van de toepasselijke salarisschaal.

De vraag rijst of deze regeling niet strijdig is met artikel 53, § 2, van het algemene principes-besluit, doordat ze tot gevolg heeft dat het maximumbedrag van de wedde voor niveau 1 kan worden overschreden. Het in het ontwerp bepaalde maximumsalaris van een secretaris-generaal (weddeschaal A 411) bedraagt immers 2.920.000 fr. (na 24 jaar). Een secretaris-generaal die ten minste 24 jaar salarisanciënniteit heeft, kan dus een managementstoelage van maximum 584.000 fr. (2.920.000 fr. x 0,2) krijgen. In totaal kan hij dus 3.504.000 fr. ontvangen. In het koninklijk besluit van 22 mei 1992 tot uitvoering van artikel 53, § 2, van het koninklijk besluit van 22 november 1991 tot

bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de Executieven en van de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen, wordt het weddemaximum voor niveau 1 vastgesteld op 2.921.996 fr.

Die vraag zou eventueel ontkennend kunnen worden beantwoord indien ondubbelzinnig komt vast te staan dat de bedoelde managementstoelage niet in aanmerking zal worden genomen voor de berekening van het pensioen van de betrokkenen (1) : uit het verslag aan de Koning bij het algemene principes-besluit (Belgisch Staatsblad van 24 december 1991, p. 29.396) blijkt immers dat met de vaststelling van het maximumbedrag van de wedden inzonderheid werd bedoeld het bedrag te beperken "dat in aanmerking genomen wordt voor het maximum van de pensioenen". Op grond van die commentaar kan worden geargumenteerd dat de voornoemde bepaling van het algemene principes-besluit er niet aan in de weg staat dat aan de ambtenaren weddetoelagen worden verleend waardoor het bedoelde maximumbedrag wordt overschreden, op voorwaarde dat die weddetoelage niet in aanmerking komt voor de berekening van hun pensioen.

Niettemin kan, op grond van het opzet van het algemene principes-besluit - dat er met name in bestaat een

---

(1) Vanzelfsprekend is dat evenwel niet. Luidens artikel 8 van de wet van 21 juli 1844 (algemene wet op de burgerlijke en kerkelijke pensioenen) wordt immers het rustpensioen vereffend naar rato, voor elk jaar dienst, van 1/60 van de gemiddelde wedde de laatste vijf jaar van de loopbaan en wordt voor het bepalen van deze gemiddelde wedde rekening gehouden met de wedde die verbonden is aan het ambt waarin de betrokkene was benoemd alsmede, in voorkomend geval, "met elk weddesupplement dat inherent is aan dat ambt".

(tot die algemene principes) beperkte uniformiteit tot stand te brengen in de statuten van het personeel van het Rijk, de Gemeenschappen en de Gewesten -, worden aangevoerd dat de bedoelde managementstoelage wel degelijk als een wedde-supplement moet worden aangemerkt en dat het toekennen ervan de door het algemene principes-besluit opgelegde uniformiteit doorbreekt.

4.16. Wat de bijzondere aanwervingsregeling van artikel VIII 87 betreft, kan er, onverminderd de sub 3.1.2. gemaakte opmerking, worden op gewezen dat die regeling strijdig is met artikel 11, § 1, 1° en 3°, van het algemene principes-besluit in de mate dat ze het mogelijk maakt af te wijken van de aanwervingsvoorwaarden inzake leeftijd en vergelijkend wervingsexamen.

4.17. In vergelijking met artikel 31, § 1, van het algemene principes-besluit, reduceert artikel IX 2 van het ontwerp het aantal tuchtstraffen van zeven tot vijf (de terechtwijzing en de overplaatsing bij tuchtmaatregel zijn in het ontwerp weggevallen).

Uit het verslag aan de Koning bij het algemene principes-besluit (Belgisch Staatsblad van 24 december 1991) blijkt dat de limitatieve opsomming van de tuchtstraffen in dat besluit werd opgenomen om tegemoet te komen aan de opmerking van de Raad van State, luidens welke het "niet denkbaar (is) dat elke Executieve straffen kan opnoemen die kunnen worden opgelopen door de ambtenaar die in gebreke is gebleven ter zake van de tucht, zoniet zou door min of meer strenge tuchtstraffen afbreuk worden gedaan aan de eenheid

van opvatting die in dezen doorslaggevend dient te zijn" (ibidem, p. 29.413).

Er lijkt bezwaarlijk te kunnen worden aangenomen dat het met de bedoelde "eenheid van opvatting" verenigbaar is een lager aantal straffen te bepalen dan in het algemene principes-besluit.

4.18. Luidens artikel 37 van het algemene principes-besluit kan de overheid die bevoegd is om de tuchtstraf uit te spreken, geen zwaardere straf opleggen dan "die welke in laatste instantie werd voorgesteld".

Die beperking tot wat in laatste instantie werd voorgesteld is in de artikelen IX 11 tot 27 niet terug te vinden. De bepaling van artikel IX 23, eerste lid, luidens welke de tuchtoverheid, na beroep, geen zwaardere tuchtstraf kan uitspreken dan die welke werd "uitgesproken" vóór het beroep, beantwoordt niet aan het aangehaalde algemeen principe.

4.19. Luidens artikel XI 1 van het ontwerp bevindt de ambtenaar zich hetzij in de administratieve toestand "dienstactiviteit", hetzij in "non-activiteit".

Volgens de toelichting verstrekt door de gemachtigde van de Vlaamse Regering wordt niet langer voorzien in de stand "disponibiliteit".

Dit is in strijd met artikel 45, § 4, van het algemene principes-besluit, luidens welke bepaling "de ambtenaar ... de voordelen (geniet) die vermeld zijn in de artikelen 12 tot 15 van het koninklijk besluit van 13 november 1967 betreffende de stand disponibiliteit van het rijkspersoneel of in elke andere bepaling die ze mocht wijzigen".

4.20. Een analoge opmerking als die geformuleerd sub 4.19. moet worden gemaakt bij de in de artikelen XI 22 tot 34 van het ontwerp opgenomen regeling inzake het ziekteverlof : de ontworpen regeling wijkt af van de in artikel 45, § 3, van het algemene principes-besluit vermelde artikelen 14, § 1, en 15 van het koninklijk besluit van 1 juni 1964 betreffende sommige verloven toegestaan aan personeelsleden van de rijksbesturen en betreffende de afwezigheden wegens persoonlijke aangelegenheid.

4.21. Artikel XIV 5, § 2, van het ontwerp bevat een lijst van betrekkingen waarin bij arbeidsovereenkomst zal worden voorzien en waarvan de opdrachten worden gekwalificeerd als "bijkomend of specifiek".

Met uitzondering van de in § 2, 8°, 10°, 14° en 15°, bedoelde betrekkingen van "ombudsman", "investeringsprospector", "opdrachthouder voor emancipatiezaken" en "schoonmaak- en restaurantpersoneel", gaat het om betrekkingen van adviseur, directeur, ingenieur enz., waarvan weliswaar wordt aangegeven aan welk departement van het ministe-

rie ze zijn verbonden, doch waarvan niet nader wordt verduidelijkt waarin hun opdracht inhoudelijk bestaat en waarvan derhalve evenmin het "bijkomend of specifiek" karakter van de eraan verbonden opdracht blijkt.

Die bepaling van het ontwerp kan daarom bezwaarlijk worden geacht in overeenstemming te zijn met artikel 2, tweede lid, 3°, van het algemene principes-besluit luidens hetwelk, in afwijking van het beginsel dat aan de personeelsbehoeften uitsluitend wordt voldaan door statutaire ambtenaren, bij arbeidsovereenkomst personeelsleden kunnen worden in dienst genomen om "bijkomende of specifieke opdrachten te vervullen, waarvan de lijst wordt bepaald door elke uitvoerende macht".

Zoals blijkt uit het verslag aan de Koning bij het algemene principes-besluit (Belgisch Staatsblad van 24 december 1991, p. 29.397) is het begrip "bijkomende of specifieke opdrachten" overgenomen uit artikel 8, § 2, van het koninklijk besluit nr. 56 van 16 juli 1982 betreffende de werving in sommige overheidsdiensten, zoals gewijzigd door de wet van 20 februari 1990.

Tijdens de parlementaire voorbereiding van de wet van 20 februari 1990 betreffende het personeel van de overheidsbesturen en van sommige instellingen van openbaar nut heeft de Minister van Openbaar Ambt erop gewezen dat de bijkomende en specifieke opdrachten waarvan sprake was in het ontwerp op dat moment vermeld werden in de koninklijke besluiten van 7 maart 1974 en 1 maart 1976. In artikel 5 van beide besluiten worden onder meer vermeld :

- de personeelsleden belast met de schoonmaak of met de bediening in de restaurants;
- de personeelsleden die onvolledige prestaties verrichten;
- het seizoenpersoneel;
- de studenten die voor de duur van de vakanties worden in dienst genomen.

Artikel XIV 5, § 2, van het ontwerp kan derhalve niet worden ingepast in artikel 2, tweede lid, 3°, van het algemene principes-besluit, noch wat de wijze van omschrijven van de erin bedoelde opdrachten betreft, noch wat de aard van die opdrachten aangaat.

5. In het ontwerp worden talrijke bepalingen van het algemene principes-besluit herhaald of geparafraseerd.

Het overnemen in een lagere regeling van bepalingen van een hogere regeling dient vanuit wetgevingstechnisch oogpunt principieel te worden afgeraden. Niet alleen is een dergelijke werkwijze immers overbodig op het normatieve vlak aangezien ze geen nieuwe norm tot stand brengt, maar bovendien kan ze tot verwarring leiden over de precieze aard van het in de lagere regeling opgenomen voorschrift en kan ze inzonderheid aanleiding ertoe zijn dat later uit het oog verloren wordt dat alleen de hogere regelgever het betrokken voorschrift kan wijzigen.

Hoewel men in casu begrip kan opbrengen voor de gevolgde werkwijze, gelet inzonderheid op de bedoeling om het geheel van de regelen die de rechtspositie van het

personeel regelen in één enkel leesbaar besluit samen te brengen, dient men er toch zorg voor te dragen dat de uit het algemene principes-besluit overgenomen bepalingen in de mate van het mogelijke herkenbaar worden gehouden, bijvoorbeeld door in het ontwerp telkens de verwijzing naar de betrokken bepaling van het algemene principes-besluit op te nemen.

6. Verscheidene bepalingen van het ontwerp leggen de formele motivering op van beslissingen die door de overheid worden genomen (bijvoorbeeld de artikelen II 31, § 2, II 32, § 2, II 34, § 2, IV 8, 3°, IV 11, V 3, V 5, enz. ...).

Met betrekking tot die bepalingen moet een soortgelijke opmerking worden gemaakt als die welke hiervoren sub 5 werd geformuleerd.

De algemene verplichting om eenzijdige rechtshandelingen met individuele strekking uitdrukkelijk te motiveren volgt immers reeds uit de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en uit artikel 13 van het decreet van 23 oktober 1991 betreffende de openbaarheid van bestuursdocumenten in de diensten en instellingen van de Vlaamse Executieve.

Gelet op die door een hogere norm gevestigde verplichting - welke overigens zowel voor positieve als voor negatieve beslissingen geldt - is het, om de hiervoren sub 5 vermelde redenen, af te raden in een lagere norm diezelfde verplichting te bevestigen.

Dit geldt in casu des te meer daar de omstandigheid dat slechts voor bepaalde beslissingen de formele motivering wordt opgelegd, aanleiding zou kunnen geven tot onterechte a contrario-redeneringen volgens welke beslissingen, met betrekking tot welke in het ontwerp geen motiverings-verplichting wordt opgelegd, niet formeel zouden moeten worden gemotiveerd.

7. Met betrekking tot de in titel 5 van deel VIII (artikelen VIII 77 tot 85) van het ontwerp opgenomen regeling inzake de functionele loopbaan van de ambtenaar, welke regeling er inzonderheid op neerkomt dat aan een ambtenaar, op basis van zijn functioneringsevaluatie, een geldelijke anciënniteit wordt toegekend "hetzij met normale snelheid, hetzij versneld, hetzij vertraagd", dient te worden opgemerkt dat het ontwerp met betrekking tot de beslissingen in verband met die loopbaansnelheid niet voorziet in de mogelijkheid van intern administratief beroep (1), zodat die beslissingen alleen rechtstreeks voor de afdeling administratie van de Raad van State zullen kunnen worden aangevochten.

Gelet op het evidente belang ervan voor de betrokken ambtenaren, verdient het aanbeveling om met

---

(1) Artikel VIII 78, tweede lid, bepaalt alleen dat een ambtenaar "die meent dat zijn evaluatie kan aanleiding geven tot loopbaanvertraging" op zijn verzoek door de bevoegde directieraad wordt gehoord. Die mogelijkheid om gehoord te worden is niet alleen geen echte beroeps-procedure, maar heeft bovendien geen betrekking op een ter zake genomen beslissing.

betrekking tot de bedoelde beslissingen te voorzien in een soortgelijke rechtsbescherming als die welke krachtens het algemene principes-besluit moet worden verleend ten aanzien van de beslissingen inzake evaluatie.

8. Wat de diverse opheffingsbepalingen van het ontwerp betreft, moet erop worden gewezen dat ze niet steeds met de vereiste nauwkeurigheid zijn geredigeerd :

- het opschrift of de datum van de op te heffen besluiten wordt niet altijd correct en volledig vermeld;

- in een groot aantal gevallen worden de wijzigingen welke in de op te heffen besluiten zijn aangebracht, niet of niet volledig vermeld;

- soms worden besluiten opgeheven die reeds opgeheven zijn of die nog niet blijken te zijn genomen (1).

9. In overeenstemming met de in de nieuwe grondwets-bepalingen gehanteerde terminologie (zie inzonderheid artikel 59quater), dient men in het opschrift, de aanhef, het dispositief en de bijlagen van het ontworpen besluit

---

(1) Dat laatste is volgens de gemachtigde van de Vlaamse Regering het geval met het in artikel XIV 57 vermelde besluit van de Vlaamse Executieve houdende de vaststelling van de specifieke of bijkomende opdrachten waarvoor bij het Vlaams Cultureel Centrum "De Brakke Grond" in Amsterdam contractuele personeelsleden kunnen worden aangeworven.

telkens "Vlaamse Executieve" te vervangen door "Vlaamse Regering".

10. In het aan de Raad van State voorgelegde ontwerp ontbreekt de tekst van de artikelen XIII 58 tot 64.

Slotopmerking.

Het verdient aanbeveling bij omstandige en belangrijke besluiten zoals het onderhavige een verslag aan de Vlaamse Regering te voegen, dat samen met het besluit en het advies van de Raad van State (1) wordt bekendgemaakt. Dit maakt het mogelijk de grote lijnen van de reglementering te schetsen, innovaties ten opzichte van de huidige regeling aan te stippen en uitleg te verschaffen over de diverse bepalingen van het besluit. Een dergelijk verslag kan in belangrijke mate de toegankelijkheid van de regeling voor de burger verhogen.

---

(1) Artikel 3, § 1, eerste lid, van de bij koninklijk besluit van 12 januari 1973 gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De kamer was samengesteld uit

de Heren :	J. NIMMEGEERS,	kamervoorzitter,
	W. DEROOVER, J. VERMEIRE,	staatsraden,
	J. GIJSSELS, A. ALEN,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw :	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. BAERT, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. M.-C. CEULE en de H. G. VAN HAEGENDOREN, referendarissen.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

F. LIEVENS. J. NIMMEGEERS.